

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

13. An qui vocat Amasiam Deam, vel Idolum suum, sit blasphemus? Ex
part. 5. tract. 13. & Miscel. 1. resolutione 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

lib. 1. cap. 4. num. 18. quia talia verba non sunt perfecta. Nec valet dicere quod affectus cum principio facti equiparatur facto, ex l. si quis seruo alieno, ff. de furt. At proferens dicta verba satis offendit affectum, & principium facti blasphemandi. Ergo. Nam respondet in hoc argumento assumi illud de quo est questio: non enim est verum quod confiter de affectu, cum ille colligi nequeat, nisi ex sermone, qui cum in verbis prædictis non sit perfectus, inuicem est illa iudicare, ex l. inuicem, ff. de legibus. Et huic sententia Ricciulli ego adhareo.

3. Non assentior tamen eidem Ricciullo. assentienti in cap. 1. num. 7. qui eodem impetu, & actu plures blasphemias contra unum Sanctum proferet, committere tot peccata quod sunt blasphemias, non inquam assentior huic opinioni: sed contraria, quia moraliter censetur unus numero actus, & omnes blasphemias sunt partes unius continuati sermonis, & ita si quis alterum semel & iterum pugno percuteret absque temporis intervallo unum numero tantum peccatum pariterer. Et hoc intelligendum est etiam si blasphemias diversi generis sint, & non sint una & eadem sæpius repetitas nam etiam si diversi generis sint, tamen ratione temporis & unius impetus quo dicuntur, uniuntur & una censentur. Et ita docet Fagundes in Decalogum, tom. 1. lib. 2. cap. 3. n. 24. & alij penes ipsum, quibus adde me citato Trullench. etiam in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dub. 2. n. 5.

4. Item non assentior eidem Ricciullo qui in cap. 6. num. 1. docet iurantem per membra honesta Christi esse blasphemum, nam hoc esset verum si juraret per membra inhonestas, secus per alia membra; quia sic ex his nil attribuitur Christo quod verè non habeat, & ei conveniat, & si talia iuramenta ita reverenter fiant, non esset culpam venialem docet Fagundes loco citato, numer. 14. unde nec frequens consuetudo facit ut talia iuramenta blasphemias censentur, aut peccatum mortale.

RESOL. XII.

An in blasphemias contra Deum, & Sanctos, detur paritas materia?
Et notatur, quod convitium in Sanctos, non ut Sancti sunt, sed ex alio capite potest esse peccatum veniale ex paritate materia, ut si quis per jocum diceret Sanctum Crispinum & Crispinianum fuisse futores, & Sanctum Ioannem, & Paulum fuisse Eunuchos.
Et quid, si per hyperbolem feminam vocat Deam? Ex p. 5. tr. 5. Ref. 3.

Respondeo negativè, quia omnis blasphemia notabiliter adversatur virtuti Religionis, & charitatis erga Deum, ergo omnis blasphemia erit peccatum mortale. Secundò blasphemiam gravem infert Deo injuriam, ejusque honorem & cultum valde diminuit, nam si gravis & atrox injuria dicitur esse illa, quæ infertur à vili persona Magistratui, vel Senatori in illos maledicta proferendo, §. atrox. Instit. de injur. & h. pravor, §. atroxem, ff. eodem. quanto magis erit gravis illa injuria, quæ infertur Deo per blasphemiam? ergo ratione materia non potest esse nisi peccatum mortale. Deinde blasphemia est peccatum, quia proferitur verbum contumeliosum in Deum cum animo de-honorandi Deum, vel directè, vel indirectè, seu interpretativè, seu virtute, at Deus dehonatur non solum cum blasphemus Deo falso tribuit res magnas, sed etiam minimas: ergo blasphemia non poterit ratione materiae unquam esse peccatum veniale. Et ita docet Silvius in 2. 2. quæst. 13. art. 2. & ibidem Aragon. & Boñez. Hurtado de Mendoza de fide vol. 1. disp. 91.

sect. 1. §. 48. Valentia tom. 3. disp. 1. quæst. 13. punct. 1. Cajetanus in sum. ver. blasphemias. Suarez de Rege. to. 1. tract. 3. lib. 1. cap. 6. num. 2. Sayrus ubi infra, cum Jacobo Gordono in sum. tom. 2. lib. 6. quæst. 8. cap. 2. num. 4. & aliis.

2. Verum his non obstantibus affirmativam sententiam docet Villalobos in summa tom. 2. tract. 1. diff. 15. num. 5. ubi sic ait. [Digo que la blasfemia es peccado mortal de su naturaleza, porque es contra la honra de Dios, verdad es, que por no aver llena deliberacion o por inadvertencia podria ser peccado venial como dize S. Thomas, Caetano, y Sylvestro; mas la duda es, si ay aqui peccado venial por paridad de materia? Bañez y otros dicen, que no por ser cosa gravissima la honra; mas à mi pareceme lo contrario, que assi como todos los peccados son offensa de Dios, y no obstante esso ay peccados veniales, porque son leves offensas, assi aqui, y tal me parece, quando algunas vezes se traen palabras de la sacrada Escritura à proposito de hurlas con poca reverencia; y lo mismo quando un organista que sabe muy poco en una aldea tañe en lugar de xrylic, una vacas, ò un sonezito (porque no se le alcanza mas) al, Ite Missa est de la Pascua.] Ita ille.

3. Et nota quod stando etiam in prima sententia convitium in Sanctos, non ut Sancti sunt, sed ex alio respectu, potest esse peccatum veniale ex paritate materiae, ut si quis per jocum diceret, Sanctos Crispinum & Crispinianum fuisse futores, & Sanctos Ioannem & Paulum fuisse Eunuchos. Et ita docet Duallius in 2. ex ref. 8. lege doct. §. ult.

2. D. Th. tract. de fide q. 9. art. 2. Sanctarellus tract. de blasphemias cap. 4. dub. 2. n. 8. Sayrus in Clavi Regia lib. 6. cap. 13. n. 5. Sylvius in 2. 2. quæst. 13. art. 2. & ibi Bañez, Aragon. Sanchez in summa tom. 1. lib. 2. cap. 3. 2. num. 42. & alij. Sed hanc opinionem non admittit Lorca in 2. 2. q. 13. art. 2. n. 9. ubi sic ait: Est blasphemia ita grave peccatum, ut non possit fieri veniale, nisi solum ex defectu deliberationis. Nam quod aliqui dicunt posse fieri veniale, si non serid, sed joco proferatur, non approbo, quoniam illicitus est jocus, in quo injuria Dei involuitur, nec propter jocum deficit ratio injuriæ, imò joculari in rebus tanti momenti, specialis blasphemia est, nisi quis vocet jocum, quod non ex animo significandi, quod verba sonant, proferatur, scilicet si per hyperbolem, ut qui feminam vocat Deum, id enim veniale ref. seq. erit. Unde puto saltem quoad hoc ultimum utramque sententiam probabilem esse.

RESOL. XIII.

An qui vocat Amasiam Deam, vel Idolum suum, sit blasphemus? Ex part. 5. tractatu 13. & Miscell. 1. Ref. 20.

Quidam Confessarius scrupulosus, & parum sciens, affirmativam sententiam olim docuit. Sed talem non esse blasphemiam dicendum est. Et ratio erit, quia verba hæc nec proferuntur, nec accipiuntur in significatione propria, sed in hyperbolica. Et ita docet Lorca in 2. 2. q. 13. art. 3. n. 9. & Hurtados de Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 4. §. 16.

DE ABSOLUTIONE AB HÆRESI, & aliis delictis pertinentibus ad S. Inquisitionem.

RESOL. XIV.

An Episcopus possit committere absolutionem ab hæresi, saltem